

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 2. Utrùm præter peccatum mortale, detur etiam veniale ex natura sunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

saltem confusè à supremo legislatore graviter prohibitum esse. 2. Imò nulla possibilis est hypothesis, in qua quis scienter & libere adulteretur, & tamen non peccet mortaliter; quia nulla possibilis est hypothesis, in qua adulterium non sit à Deo prohibitum graviter, & hæc prohibitio non intimeret sufficienter omnem per rationem cognoscentem adulterium graviter naturam rationalem dedecere. Hoc enim utrumque essentialiter postulat sanctitas & sapientia Dei condentis naturam rationalem, quam, ex hypothesi quod velit eam condere, non potest non regere modo sanctitati & sapientie sue consentaneo. Hinc in quacumque hypothesi possibili peccatum pure philosophicum repugnat.

Obj. 2. Blasphemia, idem dic de omnibus aliis peccatis, quibus Deus directè contemnitur, est mala mortaliter, independentè ab omni prohibitione divina. Ergo est mala mortaliter ex eo præcisè, quod graviter repugnat rectæ rationi, & neg. conseq. Eset quidem blasphemia mortaliter mala, etiam per impossibile sublata omni prohibitione divina; at non esset talis ex eo præcisè, quod adhuc rationi repugnet graviter, sed quia adhuc esset æquivalenter prohibita per retentionem juris, quod habet Deus ne inhonoretur, cui ipse renuntiare non potest, & quo à nemine potest spoliari. Unde adhuc per blasphemiam graviter violaretur jus divinum, seu gravis Deo fieret injuria, proindeque adhuc graviter offenderetur.

ARTICULUS II.

Utrum præter peccatum mortale detur etiam veniale ex natura sua.

Nota. Nomen peccati venialis sumi potest tripliciter. 1. Pro veniali ex eventu. 2. Pro veniali ex causa. 3. Pro veniali ex natura sua. Peccatum veniale ex eventu dicitur illud, cujus veniam consequimur. Hoc sensu omnia peccata, siue levia sint, siue gravia, sunt venialia per poenitentiam, quia omnia per poenitentiam possunt remitti. Peccatum veniale ex causa dicitur illud, quod aliquo modo veniam meretur, quia factum est ex passione simpliciter antecedente, vel ex ignorantia, juxta illud Apost. 1. ad Timoth. c. 1. *Misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate.* Denique veniale ex natura sua dicitur, quod per se nec affert mortem animæ, nec dignum est æterna pœna. De veniali in hac tertia acceptione hic agitur, in quascilicet veniale propriè opponitur mortali, quod per se & mortem animæ affert, & æterna pœna dignum est. Quæritur ergo hic tantum, utrum dentur peccata venialia ex natura sua, hoc est, peccata, quæ per se nec occidunt animam, nec æternam pœnam merentur.

Nota 2. Circa hanc questionem varii errarunt, & 1. quidem Jovinianus, teste S. Hieronymo in lib. 2. contra Jovinian. docuit omnia peccata esse paria, omniaque æterna pœna digna. 2. Pelagius quolibet peccato justitiam amitti docuit. Unde cum negare non posset multos esse justos, assererebat hominem in hac mortali vita absque omni peccato esse posse. 3. Joannes Vicleffus contendeat omnia peccata esse mortalia, si per mortale intelligatur illud, quod mortem æternam inducere potest; si verò per mortale intelligatur id, quod re ipsa mortem inducit, omnia reproborum peccata esse mortalia, electorum verò venialia. 4. Lutherus docuit omnia peccata ex natura sua mortalia esse, venialia verò ex sola Dei misericordia, ea non imputantis credentibus, & non credentibus imputantis omnia ad damnationem æternam; putavit enim homines sola fide justificari posse. 5. Lutherus consentit Calvinus; cum hoc tamen discrimine, quod voluerit nulla peccata imputari electis, reprobis verò imputari omnia; in quo Vicleffo assensus est. Sed contra hos omnes errores, & cum communi Theologorum catholicorum sententia, sit

RESPONSIO.

Præter mortalia peccata dantur etiam, quæ ex natura sua venialia sunt.

Prob. 1. ex Script. Nam 1. Christus Matth. c. 5. sic loquitur: *Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio; qui dixerit fratri suo, Raca, reus erit consilio; qui dixerit, Fatue, reus erit gehenna ignis.* Christus autem his verbis recenset tres gradus iracundiæ. Primus ita levis est, ut in aulam vocem erumpat. Secundus paulò quidem gravior est, at non erumpit in apertum convitium. Tertius gravissimus est, & parit manifestum convitium. Atqui hic Christus generaliter loquitur de omnibus, nulla distinctione facta baptizatorum à non baptizatis, credentium à non credentibus, electorum à reprobis, & ex tribus iracundiæ gradibus recensitis tertium tantum manifestè significat pœnam æternam mereri, ac proinde tertium tantum esse mortale peccatum. Ergo manifestè significat duos priores iracundiæ gradus esse peccata per se venialia. Ergo, &c. Hoc inter mortalia & venialia peccata discrimen adhuc apertius exponit idem Christus Luc. c. 6. ubi sic ait: *Quid vides festucam in oculo fratris tui, trabem autem, quæ in oculo tuo est, non consideras?* Ubi peccatum mortale comparans cum trabe, quæ non solum oculum destruit, sed etiam totum corpus opprimit, veniale verò cum festuca, quæ oculum non destruit, sed leviter tantum lædit, nec corpus opprimit, sed leviter portatur, clarè ostendit se loqui de discrimine, quod inter mortale peccatum & veniale ex natura rei interest; & re ipsa cum proportionè aliqua tantum ex natura rei discrimen interesse inter mortale & veniale peccatum, quantum ex natura rei interest inter trabem & festucam.

2. Jacobi epist. can. c. 1. sic dicitur: *Unusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus, & illeceus. Concupiscentia verò, cum conceperit, parit peccatum. Peccatum verò, cum consummatum fuerit, generat mortem.* Ubi Apostolus tres concupiscentiæ motus distinguit, unum scilicet planè involuntarium, quo quis absque ulla suo consensu ad peccandum provocatur: *Unusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus, & illeceus.* Et hunc motum non esse peccatum ait Apostolus, sed causam peccati, accedente postea consensu. Secundum voluntarium, sed imperfectè tantum: *Concupiscentia verò, cum conceperit, parit peccatum.* Hunc autem motum vult Apostolus esse peccatum, sed veniale tantum; cum illum vocet peccatum, & distinguat à peccato consummato, quod mortem generat. Tertium denique perfectè voluntarium, qui proinde generat mortem, sique mortale peccatum est: *Peccatum verò, cum consummatum fuerit, generat mortem.* Quod autem Apostolus per peccatum consummatum intelligat motum concupiscentiæ perfectè voluntarium, dubium esse non potest: non enim dici potest per peccatum consummatum intelligere peccatum opere perpetratum; alioqui desideria graviter illicita, nisi opere compleantur, non sunt peccata mortem generantia, quantumvis perfectè voluntaria sint. Quod est falsum, & ab ipsomet Christo damnatum Matth. c. 5. ubi ait: *Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam mæchatus est eam in corde suo.*

Prob. 2. autoritate, & 1. quidem summorum Pontificum Pii V. & Gregorii XIII. à quibus damnata est hæc xx. Baii propositio: *Nullum est peccatum ex natura sua veniale, sed omne peccatum meretur pœnam æternam.* 2. S. Augustini in Enchir. c. 71. *De quotidianis,* inquit, *brevis, levibusque peccatis, sine quibus hæc vita non ducitur, quotidiana fidelium oratio satisfacit. Eorum enim esse dicere, Pater noster, quæ es in oculis, qui jam Patri tali regenerati sunt ex aqua & Spiritu sancto. Delat omnino hæc oratio minima & quotidiana peccata.* Et lib. de nat. & grat. c. 38. *Quia sepe in levissimis, & aliquando incautis obrepit peccatum, & iusti fuerunt, & sine peccato non fuerunt.* Et ser. 41. de Sanctis: *Allo transitorio igne (de quo dixit Apostolus, Ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem) non capitalia, sed minuta peccata purgantur.* Ex quibus apparet, juxta S. Doctorem, præ-

præter peccata capitalia seu mortalia, quæ iustitiam auferunt, alia esse venialia, quæ non auferunt iustitiam, non quia non imputantur, ut volunt Novatores; imputari enim apertè docet S. Doctor; sed quia per se minuta sunt, minima, levissima, vel aliquando incautis obrepunt, & sic non nisi imperfectè voluntaria sunt.

Prob. 3. ratione theologica. Peccata venialia ex natura sua dicuntur ea, quæ per se neque afferunt mortem animæ, neque digna sunt pœna æterna. Atqui dantur peccata, quæ per se neque afferunt mortem animæ, neque digna sunt pœna æterna. Ergo, &c. *Prob. 1. pars min.* Nam mors animæ consistit in privatione gratiæ sanctificantis, & habitualis iustitiæ. Atqui dantur peccata, quæ per se talia sunt, ut non privent hominem gratiæ sanctificantis, & habitualis iustitiæ: in iustis enim & sanctis reperiuntur, ut apertè docet S. Augustinus locis modò citatis. Et lib. 3. contra duas epistolas Pelag. c. 3. *Quidam*, inquit, *filiis seculi huius sunt, & tamen filii diaboli non sunt: quamvis enim diabolus sit author, & princeps omnium peccatorum, non tamen filios diaboli facient quæcumque peccata: peccant enim & filii Dei; quoniam si dixerint se non habere peccatum, seipsos seducunt, & veritas in eis non est.* Idem apertè docet Scriptura. Nam dicitur Proverb. c. 24. *Scipries in die cadet iustus.* Et Jacob. c. 3. *In multis offendimus omnes.* Ubi Apostolus potissimum de iustis loquitur. Secunda verò pars sequitur ex prima. Nam peccata, quæ non inducunt privationem gratiæ & iustitiæ, neque impossibilia sunt cum charitate, sed cum ea manent in iustis hominibus, nec inducunt, nec inducere possunt reatum æternæ damnationis; talis enim reatus esse non potest cum iustitiâ & charitate. Ergo, &c.

Obj. 1. Scriptura docet omnia indiscriminatim peccata esse ex natura sua mortalia. Ergo, &c. *Probat. ant.* Nam dicitur Rom. c. 6. *Sipendia peccati mors.* Et Ezech. c. 18. *Animæ, quæ peccaverit, ipsa morietur.* Et Math. c. 5. *Qui solverit unum de mandatis istis minimis minimus vocabitur in regno cælorum.* Et Jacobi c. 2. *Quicumque totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus.* Et Deut. c. 27. *Maledictus qui non permanet in sermonibus legis huius.* Ergo, &c.

R. neg. ant. obj. Ad prob. *R. ad 1.* Apostolum loqui, non de quibuslibet peccatis, sed de gravibus, puta de adulterio, fornicatione, & aliis ejusmodi, de quibus erubescabant, qui recens ad fidem conversi erant. *R. ad 2.* Prophetam loqui de peccatis idololatriæ, homicidii, &c. quæ absolute & ex natura sua gravia sunt. *R. ad 3.* Christum non loqui de minimis peccatis, sed de minimis mandatis, & dicere Scribas & Phariseos damnationem æternam mereri, eò quòd pleraque mandata divina pravè interpretarentur, & pravas suas interpretationes docerent homines; in quo graviter peccabant. *R. ad 4.* Apostolum loqui de gravibus peccatis, qualia sunt homicidium & adulterium: nam sic statim prosequitur: *Qui enim dixit, Non mœchaberis, dixit & Non occides.* Quod si non mœchaberis, occides autem, factus es transgressor legis. *Ad 5.* *R.* hæc verba intelligenda esse de eo, qui non observat præcepta, quæ capite citato recensentur, & quibus prohibentur idololatria, adulterium, homicidium, & alia similia gravia delicta.

Obj. 2. Omne peccatum est offensæ personæ infinitæ. Sed omnis offensæ personæ infinitæ infinitam habet malitiam. Item omne peccatum est contra legem Dei. Sed quod est contra legem Dei, meretur pœnam æternam. Item nullum peccatum potest esse licitum propter ullum bonum etiam infinitum: non nisi quia omne peccatum est infinitæ malitiæ. Item omne peccatum est transgressio huius maximi præcepti: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo.* Ergo omne peccatum expellit charitatem, proindeque omne peccatum affert mortem animæ.

R. ad 1. non omnia peccata graviter offendere personam infinitam, sed aliqua leviter tantum offendere,

Simonnet Theol. Tom. 1.

Quæ autem graviter offendunt, habent malitiam aliquo modo infinitam; secus verò, quæ leviter tantum. *R. ad 2.* omnia quidem peccata esse contra legem Dei, sed non omnia esse contra legem Dei graviter præcipientem vel prohibentem; neque omnia, quæ sunt contra legem Dei graviter præcipientem vel prohibentem, esse perfectè voluntaria, sed aliqua esse contra legem Dei leviter tantum præcipientem vel prohibentem, & aliqua, quæ sunt contra legem Dei graviter præcipientem vel prohibentem, esse tantum imperfectè voluntaria. Non possunt autem pœnam æternam mereri, quæ aut sunt tantum contra legem Dei præcipientem vel prohibentem leviter, aut si sunt contra legem præcipientem vel prohibentem graviter, sunt voluntaria imperfectè tantum. *R. ad 3.* nullum peccatum posse fieri licitum, non quia omne peccatum malitiam habet infinitam, sed quia omne peccatum, quæ tale, intrinsecè & essentialiter illicitum est, & ita tam repugnat peccatum esse licitum, quam repugnat actum aliquem simul esse & non esse peccatum. *R. ad 4.* hoc præceptum, *Diliges Dominum &c.* obligare nos ad hoc ut diligamus Deum super omnia, id est, diligamus Deum actu, quo parati sumus, potius carere omni bono, & pati omne malum, quam Deum offendere graviter. Unde peccata minuta & levia, quibus Deum leviter offendimus, non opponuntur huic præcepto. Quare neg. ant. universaliter sumptum.

Dices. Minima opera bona supernaturalia merentur vitam æternam. Ergo à contrario minima peccata merentur supplicium æternum. *R. 1.* nulla opera bona supernaturalia etiam in homine iusto mereri vitam æternam, nisi fiant ex motivo charitatis, aut ab ea imperentur. Opera autem, quæ sunt ex motivo charitatis, vel ab ea imperantur, sunt parva, sed magna opera, cum sint actus elicit, vel saltem imperati, virtutis omnium præstantissima. Similiter qualibet opera, etiam levissima, mala secundum se, si fiant ex motivo odii Dei, aut ab eo imperentur, merebuntur pœnam æternam, sed tunc erunt peccata gravissima. *R. 2.* opera supernaturalia, ab homine iusto facta ex motivo vel imperio charitatis, mereri vitam æternam, quia mercedem magnam merentur relatè ad dignitatem personæ præmiantis, & personæ præmiandæ, quæ alia esse non potest in æstimatione prudenti, quam vita æterna. At minuta & levia peccata, etiam ab homine peccatore facta, merentur quidem pœnam alicujus momenti relatè ad dignitatem personæ offensæ, sed quæ in prudenti æstimatione est infra pœnam damnationis æternæ, quæ in æstimatione prudenti æquivaleret pœnæ simpliciter infinitæ in acerbitate, sed non æternæ.

Obj. 3. S. Augustinus videtur variis locis docere homines damnari ob minuta & levia peccata; ut lib. 2. de pecc. mer. & remiss. cap. 3. *Quis cum aliqua spe adipiscenda salutis æternæ, de hac vita migraret, manente illa sententia, quod quicumque totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus, nisi post paululum sequeretur ... Superexultat autem misericordia iudicio?* Et tract. 1. in epist. Joan. *Ista levia, quæ dicimus, noli contemnere: si contemnis, quando appendis; expavesce, quando numeras. Levitia multa faciunt unum grande. Multa guttæ implent flumen. Multa grana faciunt massam.* Et epist. 29. *Cum rex iustus sederit in throno, quis gloriabitur castum se habere cor? aut quis gloriabitur, mundum se esse à peccato? Quæ igitur spes est, nisi superexalter misericordia iudicium?* Et lib. 9. Confess. c. ult. *Væ etiam laudabili vitæ hominum, si remota misericordia discutias eam.*

R. ad 1. S. Doctorem tria dicere. 1. Unicum grave peccatum ad æternam damnationem sufficere. 2. Neminem certò nosse se nullum ejusmodi peccatum unquam admisisse, aut si quæ admisit, sibi à Deo condonata esse. 3. Et ita neminem cum spe salutis adipiscendæ mori posse, nisi sciret se habere Dominum misericordem, & sic speraret se veniam à Domino misericordie consecutum esse.

Dd

R. ad 2.

R. ad 2. sensum S. Doctoris esse, non quod multa venialia, si maneant, æquare possint gravitatem unius mortalis; hoc enim aperte falsum est, cum peccata venialia, quantumcumque multiplicentur, neque tollant, neque minuunt habitum charitatis, sed solum actum ejus ac fervorem impediunt; nec poena temporaria, quam veniale meretur, quantumcumque multiplicetur, æquare possit poenam æternam, quam meretur mortale; sed quod venialia, si negliguntur & contemnantur, sensim ad mortale perpetrandum disponant, juxta illud Eccli. c. 19. *Qui spernit modica, paulatim decidet.*

R. ad 3. & 4. S. Doctorem loqui de poena Purgatorii, quæ acerbissima est, ut ipse dicit in Plal. 37. *Gravior, inquit, tamen erit illa ignis, quam quidquid potest homo pati in hac vita.* Nec aliud velle, quam ullum ita justum & sanctum hominem vix posse reperiri, qui poenam illam sine magna Dei misericordia evadere, & rectè e corpore in cælum avolare possit. Et verò his verbis, *Ve etiam laudabili, &c.* rationem reddit cur sit oraturus pro matre sua, cujus tamen sanctitatem tantopere commendaverat; & ne quis hoc miretur, dicit justorum vitam, quantumvis laudabilem, vix ac ne vix quidem, si divina misericordia removeatur, carere culpis venialibus acerbissima Purgatorii poena expiandis.

ARTICULUS III.

Utrum peccatum mortale & veniale sint contra Dei legem, & finem ejus.

DE mortali dubium non est, quod sit contra legem Dei, & finem ejus. Et verò hæc peccati descriptio, dictum, vel factum, vel concupitum, supple formaliter, vel saltem interpretativè, contra legem Dei, & alia similes, propriè conveniunt saltem peccato mortali, & lex divina propriè prohibet saltem peccatum mortale. Præterea, finis legis est charitas, ut dicitur 1. ad Timoth. c. 1. quatenus scilicet lex divina eò spectat, ut diligamus Deum ex toto corde, & proximum sicut nosmetipsos. At mortale peccatum charitati opponitur: qui enim mortaliter peccat, nec diligit, nec potest diligere Deum super omnia in sensu composito peccati. Unde peccatum mortale charitatem expellit, neque cum ea, saltem de lege ordinaria, manere potest in eodem subjecto. Item de peccato veniali apud Catholicos omnes indubitatum est, quod non sit contra finem legis, quia cum peccato veniali diligimus Deum super omnia, & proximum sicut nosmetipsos. Unde peccatum veniale non expellit charitatem. Superest igitur una difficultas: utrum scilicet peccatum veniale sit contra legem Dei. Negant alii, ut Alexander, Bonaventura, &c. quibus faver S. Thomas q. 88. a. 1. ad 1. & dicunt veniale non esse contra, sed præter legem: Sed argumenta, quibus utuntur, probant tantum peccatum veniale non esse contra charitatem, quæ est finis legis. Alii verò affirmant, cum quibus sit

RESPONSIO.

Omne peccatum veniale est contra legem Dei, sive perfectè, sive imperfectè.

Prob. Quia omne peccatum veniale est actus, vel quasi actus moraliter malus: nam vel est moraliter malus, vel moraliter bonus aut indifferens. Non est autem moraliter bonus aut indifferens; alioqui non esset peccatum. Superest igitur, ut sit actus vel quasi actus moraliter malus. Atqui omnis actus vel quasi actus moraliter malus adversatur legi divine naturali: adversatur enim rectæ rationis dictamini, quod est intrinsecum & essentielle complementum legis divine naturalis. Ergo, &c.

Dixi autem, sive perfectè, sive imperfectè. Pro quo, *Nota.* Peccatum veniale aliud est veniale ex genere suo, quod scilicet ex genere suo non est contra charitatem, quæ est finis legis, ut verbum otiosum, risus nimius, &c. Aliud verò ex imperfectione operis,

quod ex genere suo habet, ut possit adversari charitati, ita ut sola imperfectio operis faciat, ut ne adversetur. Subdividitur in veniale ex subreptione, quod veniale est, quia non est plenè deliberatum; tales sunt subiti motus iræ, invidia, &c. quibus semi-plenè tantum voluntas consentit; & veniale ex parvitate materiæ, quod scilicet propter materiæ parvitatem notabile nocumentum non affert proximo. Tale est furtum unius oboli. Porro veniale ex genere suo est perfectè contra præceptum legis, leviter præcipiens vel prohibens, ut cum quis deliberatè mentitur. Item veniale ex parvitate materiæ est perfectè contra præceptum legis, prohibens vel præcipiens graviter quidem pro materia gravi, leviter verò pro levi materia, ut cum quis deliberatè furatur unum obolum diviti. At veniale ex subreptione est tantum imperfectè contra præceptum legis, aliquid graviter præcipientis vel prohibentis, ut cum quis subitaneo rei graviter illicitæ desiderio, imperfectè & ante plenam deliberationem consentit.

Quæres, in quo differant inter se peccatum mortale & veniale? *R.* Primam inter mortale & veniale differentiam in eo positam esse, quod peccatum mortale sit legis divine transgressio gravis, veniale verò levis tantum. Unde oriuntur plures alia differentia. Nam 1. mortale est gravis injuria Dei; veniale, levis tantum. 2. Mortale est gravis offensa Dei, & quidam contemptus illius, saltem interpretativus; veniale leviter tantum offendit Deum, & illum nullo modo contemnit. 3. Mortale dissolvit amicitiam cum Deo; veniale non dissolvit. 4. Mortale dignum est privatione gratiæ, & supplicio æterno; veniale non est dignum. 5. Mortale extinguit charitatem; veniale fervorem ejus impedit tantum. 6. Mortale tollit ordinem necessarium ad finem ultimum; veniale utilem tantum & congruum. 7. Mortale constituit saltem interpretativè finem ultimum in creatura, cui peccator adhæret, spreto & relicto Deo; veniale non constituit. 8. Mortale dat Deo jus graviter odio habendi, veniale leviter tantum indignandi. 9. Mortale inducit reatum poenæ æternæ; veniale verò reatum poenæ temporalis tantum.

Quæres, utrum peccatum veniale fieri possit mortale, vel contra?

R. 1. Peccatum veniale non fieri mortale per solam multiplicationem actus, & ita multa venialia non facere unum mortale. *Prob.* ex S. Thoma qu. 88. ar. 4. in O. ubi sic loquitur: *Quod ex multis peccatis venialibus integraliter constituatur unum peccatum mortale, falsum est: non enim omnia peccata venialia de mundo possunt habere tantum de reatu, quantum unum peccatum mortale; quod patet ex parte durationis: quia peccatum mortale habet reatum poenæ æternæ: peccatum autem veniale reatum poenæ temporalis. Patet etiam ex parte poenæ damni: quia peccatum mortale meretur carentiam visionis divine, cui nulla alia poena comparari potest. Patet etiam ex parte poenæ sensus, quantum ad vermem conscientia: licet forte quantum ad poenam ignis non sint impropportionabiles poenæ. Ex quibus verbis sic argumentor.* Si aliqua venialium multitudo æquivaleret uni mortali, aliqua venialium multitudo tantum haberet de reatu, quantum habet unum mortale. Atqui nulla venialium multitudo, quantumcumque supponatur, habere potest tantum de reatu, quantum habet unum mortale. Nam v.g. unum mortale habet reatum poenæ æternæ. At nulla venialium multitudo, quantumcumque supponatur, facere potest reatum poenæ æternæ, sicut nulla poenarum temporalium collectio, quantumcumque supponatur, facere potest poenam æternam; cum nulla finitorum collectio facere possit infinitum. Ergo, &c.

Obj. Famulus qui singulis diebus furatur domino suo unum denarium, singulis vicibus non peccat, nisi venialiter; & tamen si per totum annum perseveret in furto, contrahit peccatum mortale. Ergo multa venialia faciunt unum mortale. *R.* neg. consequ. Contrahit enim peccatum mortale, non quia collectio venia-